

22/5/2024 19.00 hodin Reduta Uherské Hradiště
23/5/2024 19.00 hodin Kongresové centrum Zlín

TALENTINUM 2024

KLÁRA KLÁNSKÁ housle
DAVID PAŠA bicí nástroje
JAKUB WILLIAM GRÁF violoncello

ALENA HRON dirigentka
FILHARMONIE BOHUSLAVA MARTINŮ

Felix Mendelssohn
Hebridy. Předehra, op. 26

Einojuhani Rautavaara
Inkantace – koncert pro bicí nástroje a orchestr
I. Pesante
II. Espressivo
III. Animato

* přestávka *

Wolfgang Amadeus Mozart
Koncert pro housle a orchestr č. 3 G dur, K. 216
I. Allegro
II. Adagio
III. Rondeau: Allegro

Dmitrij Šostakovič
Koncert pro violoncello a orchestr č. 1 Es dur, op. 107
I. Allegretto
II. Moderato
III. Cadenza (attaca)
IV. Allegro con moto

vstupné: 340,- / 290,- / 240,- Kč

* 2004, Česko
KLÁRA KLÁNSKÁ

↖
housle

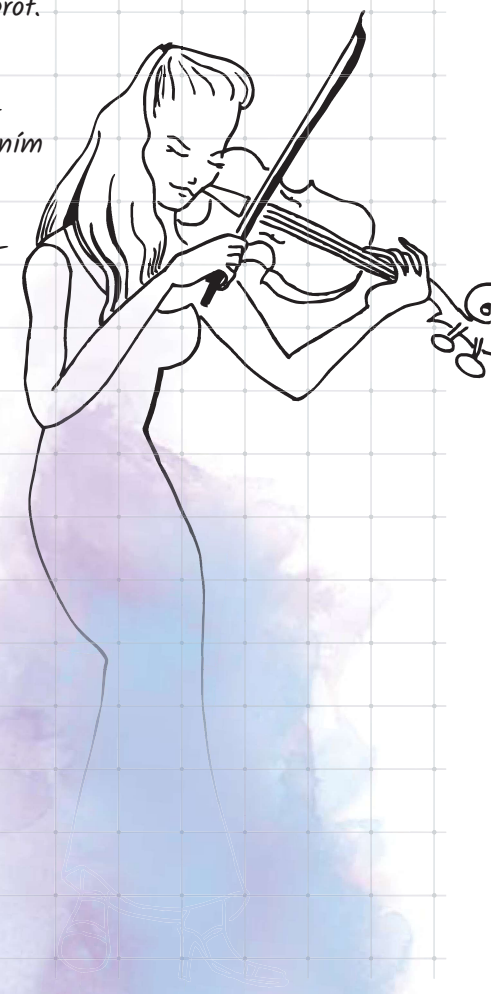
→ Pochází z hudební rodiny, v pěti letech se začala věnovat hře na housle pod vedením prof. Ludmily Štětinové.

→ Zúčastnila se mnoha soutěží. Mezi nejvýznamnější úspěchy patří vítězství v celostátním kole soutěže MŠMT (2014 a 2017), 2. cena v Mezinárodní soutěži PhDr. Josefa Micky v Praze (2013, 2014, 2017), 2. cena v kroměřížské soutěži Archetti in Moravia a 1. cena v oboru komorní hra na soutěži Talents for Europe v Dolnom Kubíně, kterou získala v duu se svým bratrem Adamem.

→ Jako vítězka soutěže Talent Prahy 5 sólově vystoupila s orchestrem PKF–Prague Philharmonia. S tímto orchestrem spolupracuje od září 2023 jako členka Orchestrální akademie.

→ V roce 2022 se stala finalistkou soutěže Agustin Aponte International Music Competition na Tenerife a vítězkou Akademie Václava Hudečka v Luhačovicích.

→ V současné době je posluchačkou pátého ročníku Pražské konzervatoře, kde studuje ve třídě prof. Pavla Kudeláška.

* 2000, Česko

DAVID PAŠA

←
bicí nástroje

→ Studoval bicí nástroje na brněnské konzervatoři ve třídě Ctibora Bártka. Během studia začal pravidelně účinkovat v Národním divadle Brno a paralelně se stal také členem Orchestrální akademie Filharmonie Brno.

→ V roce 2023 se stal tympánistou Národního divadla a nyní je v absolventském ročníku bakalářského studia na Janáčkově akademii múzických umění ve třídě Martina Opršála.

→ Pravidelně se účastní konkurzů, díky kterým získává příležitosti vystupovat sólově s českými orchestry.

→ V minulé sezoně uvedl v české premiéře koncert pro bicí nástroje a orchestr Inkantace Einojuhaniho Rautavaary s Moravskou filharmonií Olomouc a také s Janáčkovou filharmonií Ostrava. Nyní tento koncert znovu uvádí společně s Filharmonií Bohuslava Martinů.

→ Částečně se zaměřuje i na populární a rádiovou hudbu, má za sebou vystoupení na festivalech Rock for People nebo Colours of Ostrava.

* 2001, Česko

JAKUB WILLIAM GRÁF

←
violoncello

→ Hře na violoncello se začal učit pod vedením Mirko Škampy, pokračoval ve třídě Mirko i Martina Škampových, od října 2020 je studentem HAMU ve třídě Michala Kaňky a roku 2022 byl na stáži na londýnské Royal College of Music ve třídě Raphaela Wallfische.

→ Jako sólista vystoupil s PKF-Prague Philharmonia, se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy nebo se Západočeským symfonickým orchestrem v Mariánských Lázních.

→ Další významná sólová vystoupení absolvoval v zemích jako Rakousko, Německo, Velká Británie, Turecko nebo Izrael.

→ Rád se věnuje i komorní hudbě – vystupuje v klavírním triu, a především jako člen obnoveného Sukova kvarteta.

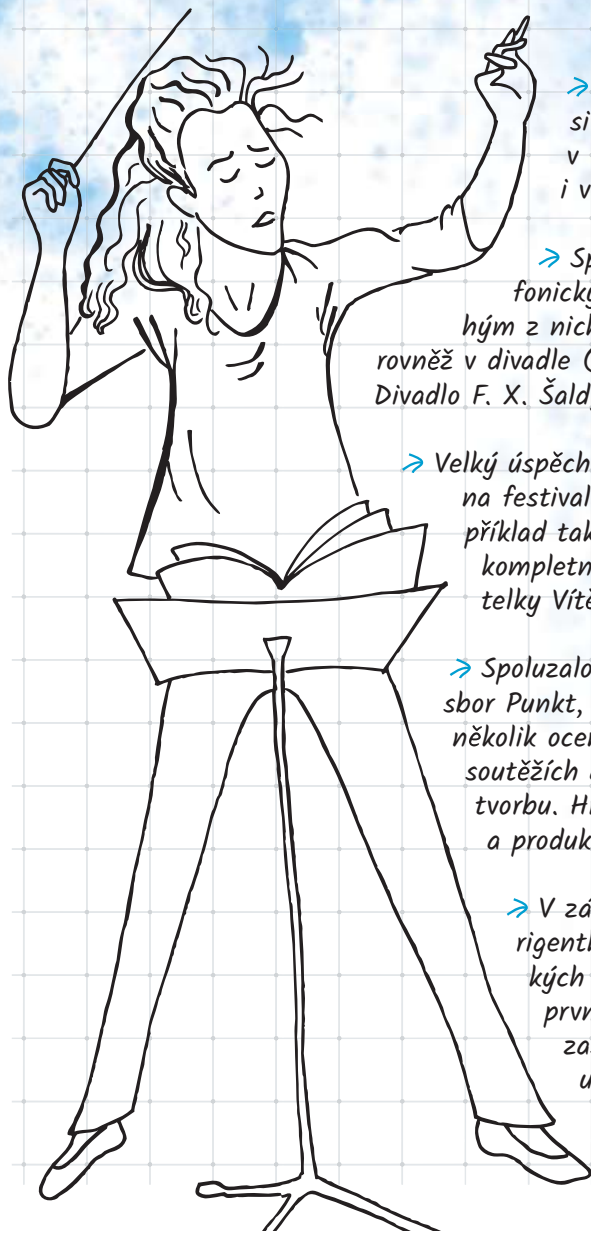
→ Je držitelem celé řady ocenění, např. ze soutěží Talents for Europe (2022 – 1. cena se Sukovým kvartetem), Soutěž Nadace Bohuslava Martinů (2021 – Cena Viktora Kalabise), Violoncellová soutěž Jana Vychytila (1. cena z let 2018, 2019, 2020, Cena pro nejlepšího českého účastníka, Cena za nejlepší provedení skladby B. Martinů, Cena Českého rozhlasu), Concertino Praga 2018 (titul Laureáta a cena EMCY) a mnoha dalších.

* 1992, Česko

ALENA HRON

dirigentka

→ Svým hudebním entuziasmem si získává hudebníky nejen doma v České republice, ale postupně i v zahraničí.

→ Spolupracovala již s většinou symfonických orchestrů v Česku, k mnohým z nich je zvána opakovaně. Profuluje se rovněž v divadle (Národní divadlo moravskoslezské, Divadlo F. X. Šaldy, Slezské divadlo v Opavě).

→ Velký úspěch zaznamenal její loňský debut na festivalu Pražské jaro, vystoupila například také v Berlíně či Paříži a nahrála kompletní orchestrální dílo české skladatelky Vítězslavy Kaprálové.

→ Spoluzaložila a umělecky vedla komorní sbor Punkt, který pod jejím vedením získal několik ocenění na prestižních zahraničních soutěžích a který se zaměřuje na soudobou tvorbu. Hraje na housle, na klavír, zpívá a produkuje vlastní autorskou tvorbu.

→ V září 2024 nastoupí na pozici šéfdirigentky Jihočeské filharmonie v Českých Budějovicích. Stane se tak vůbec první ženou v historii, která kdy zastávala funkci šéfdirigenta u některého z českých orchestrů.

Felix Mendelssohn (1809–1847)

U západního pobřeží Skotska se tyčí souostroví tvořené více než stovkou větších či menších ostrůvků známé jako Hebridy. V roce 1829 se na toto místo vydal Felix Mendelssohn a tato návštěva v něm zanechala hluboký otisk. Jednou z jeho zastávek byla přírodní jeskyně evokující dávnou architekturu, která skladatele očarovala svou tajemností. Mendelssohn pod tímto dojmem začal následně dychtivě prozkoumávat i bohatý svět hebridských legend a pověstí, především příběhů o Fingalovi, keltském králi, který pozbyl zázračné moci, když odepřel pomoc raněnému soupeři v lásce.

Teprve poté, co Mendelssohn mystický svět sám poznal, počal s kompozicí koncertní předehry inspirované právě ostrovními pověstmi. V prosinci 1830 dokončil svou symfonickou ouverturu nazvanou přízračně **Hebridy** (někdy též Fingalova sluj). Její premiéra se uskutečnila v Londýně o dva roky později, po revizi díla. Mendelssohnova hudba vždy dokázala vynikajícím způsobem přenášet atmosféru a emoce, a Hebridy nejsou výjimkou. Posluchače zahrnuje zvuky mořských vln, podmanivé jeskyně a mystické postavy keltských legend. Dramatické momenty a dojemné melodie přenášejí posluchače do světa tragických osudů a epických příběhů.

Einojuhani Rautavaara (1928–2016)

Einojuhani Rautavaara bezpochyby náleží k nejvýraznějším skladatelům ze země tisíců jezer posledního století. Helsinský rodák prošel několika fázemi ve své tvůrčí dráze, než si osvojil dobře rozpoznatelný styl, který je dnes s jeho jménem neodmyslitelně spojen. Tento styl čerpá z romantické tonální koncepce, do které však zapojuje mnohé techniky, které adaptoval během svého avantgardního období v 50. a 60. letech, a využívá typických polytonálních harmonií. Rautavaarův hudební projev je charakteristicky mystický, ať už se jedná o samotnou hudbu či její programní náměty.

Jedním z děl, které nesporně nese tyto typické rautavaarovské kvality, je **Inkantace pro bicí nástroje a orchestr** (2008). Inspiraci pro tuto skladbu poskytl skotský perkusionista Colin Curie, který se během společné korespondence se skladatelem podílel na některých strukturálních a instrumentačních detailech. Rautavaara dokonce Curiemu ponechal prostor pro vlastní invenci

v podobě vytvoření kadence ve třetí větě skladby, která vede k finále díla. Curie dokončil tuto část během tří týdnů a jeho kadence se stala organickou součástí celkového díla. Sestava bicích nástrojů je v Inkantaci vnímána jako celek, jako jeden hudební nástroj. Zvláštní pozornost je ovšem věnována marimbě a vibrafonu, které jakožto melodické nástroje dokážou vhodně poskytnout možnosti pro vyjádření Rautavaarova stylu opírajícího se o melodickou složku.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

Wolfgangu Amadeu Mozartovi se připisuje autorství celkem pěti koncertantních skladeb pro sólové housle s doprovodem orchestru. Vznik první z nich se datuje do roku 1773, zbylou čtveřici pak autor zkompletoval o dva roky později. Dodnes ovšem není zcela zřejmé, za jakým účelem skladatel své houslové koncerty komponoval – zda pro svou vlastní potřebu, anebo na objednávku některého z tehdejších prominentních houslistů. Stejně tak se v některých případech prozatím nepodařilo vypátrat bližší informace o jejich premiérovém provedení. Vzhledem k běžné dobové praxi je nicméně velmi pravděpodobné, že při prvním veřejném uvedení svých houslových koncertů se sólového partu ujímal sám Mozart.

V rámci tohoto koncertu zazní v pořadí třetí Mozartův houslový koncert komponovaný v hlavní tónině G dur. Jak již bylo naznačeno, opus vznikl v průběhu roku 1775, tedy v době, kdy bylo Mozartovi teprve devatenáct let. V žádném případě se však nejedná pouze o jakýsi juvenilní pokus mladého nevyzrálého skladatele; ba naopak, Mozartovi se v tomto díle podařilo uplatnit veškeré hudební znalosti, které v průběhu svého dosavadního života nabyl. Třídílný opus zachovává standardní tempové rozvržení rychle – pomalu – rychle a ve své celkové podobě je pomyslným rozhovorem sólisty s orchestrem. Mozart nesledoval pouze prázdnou virtuozitu – ta by možná byla pro publikum efektní, nicméně takové zpracování by zcela postrádalo požadovanou uměleckou hloubku. Skladatelovy ambice byly rozhodně mnohem vyšší, a nepřekvapí tedy, že dílo ve své výsledné formě překypuje zejména značným melodickým bohatstvím, průzračnou čistotou, harmonickou svěžestí i skvostným lyrismem.

Dmitrij Šostakovič (1906–1975)

Koncert pro violoncello č. 1 Es dur Dmitrije Šostakoviče zcela nepochybně náleží k vrcholným dílům violoncellové literatury. Vznikl v roce 1959 pro fenomenálního ruského violoncellistu a Šostakovičova přítele Mstislava Rostropoviče. Ten se dle dochovaných zpráv dokázal za pouhé čtyři dny naučit koncert nazpaměť a hned v říjnu 1959 uskutečnil jeho premiéru s Jevgenijem Mravinským a Leningradskou filharmonií. Dílo sice tvoří čtyři věty, které spojuje Šostakovičova typická emocionální hloubka a dramatická intenzita, avšak sestává de facto ze dvou velkých myšlenkových celků – z první věty, jako samostatné části, a poté věty druhé, třetí a čtvrté, které na sebe navazují v jednom sledu. Úvodní Allegretto je dramatickou předehrou s expozicí hlavní myšlenky, druhá část přináší naopak klidný zpěv připomínající romantická intermezza. Třetí část, nazvaná Cadenza, je zvláště výzvou pro sólové violoncello. Je to volně laděná, citlivě vzrušující pasáž, která postupně nabírá na intenzitě. Závěrečné Allegro con moto pak obsahuje výrazné taneční prvky, občas ozvláštňené orientálním nádechem. Šostakovičův první violoncellový koncert je pověstný svou poměrně složitou strukturou i technickou náročností jak pro sólistu, tak i orchestr. V počátcích byla skladba kritizována sovětskými úřady, brzy si však získala uznání a stala se pevnou součástí repertoáru violoncellistů po celém světě.